

W
SVEASKOG

Gör ditt skogsägande
enklare och lönsammare.

Skogsbruksplan

För att kunna säkra en uthållig produktion av värdefullt virke krävs en kombination av bra planering och effektiva skötselåtgärder. Med en skogsbruksplan får du överblick och ett bra underlag för att sköta skogen.

ENKELT OCH ÖVERSKÅDLIGT

I skogsbruksplanen finns viktiga uppgifter som hjälper dig att planera ditt skogsbruk på rätt sätt.

Skogsbruksplan – ett värdefullt planeringsverktyg

I skogsbruksplanen lär du känna din skog. Den gör det enklare att sätta upp mål och planera skogsvårdsarbeten och avverkningar. Planen är också ett värdefullt underlag för ekonomiska beräkningar. Du ser vilka nivåer av virkesuttag som kan göras och vilka marker som är lämpliga att avverka.

En skogsbruksplan utarbetas för tio år i taget, men åtgärderna delas också upp i kortare tidsintervall. Du får därmed ett underlag för planering på både kort och lång sikt. Det ger bättre samordningsmöjligheter av skötselåtgärder. Att upprätta och hålla din skogsbruksplan aktuell är därför en investering som lönar sig i längden.

Skogsbruksplanen ger en helhetsbild

Skogsbruksplanen består av tre huvuddelar: inventering, åtgärdsförslag och kartor. Du kan också komplettera skogsbruksplanen med en mängd tillval för mer detaljerade beskrivningar av de olika bestånden.

Inventeringsdel med fakta om skogen

Här finns uppgifter om skogens innehåll och tillstånd, till exempel areal, virkesförråd, ålder, trädslagsfördelning, huggningsklass, ståndortsindex, bonitet, volym och tillväxt. Skogsbruksplanen visar också om det finns nyckelbiotoper eller andra naturvärden på fastigheten. Andra uppgifter som kan finnas med är fastighetens historia samt förekomster av forn- och kulturlämningar.

Åtgärdsförslag

Här finns beskrivningar av de enskilda bestånden och rekommendationer om hur de ska skötas. Förslag ges på vilka åtgärder som är lämpligt att göra de kommande tio åren, samt när dessa ska utföras för att de mål som satts upp för beståndet ska nås. Du ser exempelvis hur mycket skog som totalt bör avverkas under planperioden och tidpunkter för de olika avverkningsstillfällena. Även följdåtgärder eller alternativa åtgärder redovisas.

Kartor

Här finns dels en översiktskarta, dels kartor kopplade till åtgärdsförslagen. Kartorna visar beståndens belägenhet, storlek och form, samt hus, vägar och andra markeringar som hjälper dig att hitta i skogen. Färgade temakartor ger en översiktlig bild av aktuella avverknings under tioårsperioden, bestånd med särskilda naturvärden och så vidare.

HELA BILDEN

I skogsbruksplanen hittar du fakta om skogens tillstånd och förslag på vilka åtgärder som bör utföras.

RÄTT HJÄLP

Sveaskog hjälper dig med mätningar, klassificeringar och annan inventering som behövs för att en korrekt skogsbruksplan ska kunna upprättas.

Skogsbruksplan för helhetssyn

Som skogsägare måste du uppfylla både produktionsmål och miljömål i ditt skogsbruk. Båda målen är lika viktiga. Du ska se till att markens långsiktiga produktionsförmåga bibehålls, samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras. En skogsbruksplan är till stor hjälp för att klara detta.

I skogsbruksplanen dokumenteras både naturvårds- och produktionsintressen i skogen. Din skogsmark beskrivs och klassificeras på ett systematiskt sätt. Utifrån sina naturvärden delas marken in i fyra olika målklasser. För varje avdelning föreslås ett långsiktigt skötsel-mål. Med en skogsbruksplan tar du således ett helhetsgrepp om både virkesproduktion och naturhänsyn.

PG

Produktionsmål med generell naturhänsyn

Avser avdelningar med lägre naturvärden där virkesproduktionen är primär. Vid avverkning tas generell naturhänsyn genom att hänsynsytor, trädgrupper, naturvårdsträd och så vidare lämnas.

PF

Produktionsmål med förstärkt naturhänsyn

Avser avdelningar med vissa naturvärden där produktionsmålet förenas med en förstärkt

naturhänsyn. Produktionsmålet styr huvudriktningen av skötseln, medan naturvårdsmålet dominerar i vissa delar.

NS

Naturvårdsmål – skötsel

Avser avdelningar som renodlas för naturvård och där återkommande skötsel är nödvändig för att bibehålla naturvärdena. Naturvårdsmålet styr skötseln som endast utförs när det är motiverat av naturvårdsskäl.

NO

Naturvårdsmål – orört

Avser avdelningar med höga naturvärden som gynnas bäst av att skogen lämnas orörd. Naturvårdsmålet styr genom att området lämnas till fri utveckling. Ibland kan dock nyskapande av död ved vara nödvändigt för att påskynda utvecklingen av höga naturvärden.

VISSTE DU ATT...

Skogsbruksplanen utgör en viktig grund för ett lönsamt och ansvarsfullt skogsbruk enligt FSC.

FSC® för ett hållbart skogsbruk

Sveaskog utvecklar skogens värden och är drivande i utvecklingen av FSC, en global skogsbruksstandard och spårbarhetscertifiering för ett hållbart skogsbruk. All Sveaskogs egen skog sköts och avverkas enligt FSC. Även när vi köper avverkningsrätter vill vi stå för samma kvalitet och naturhänsyn. Därför tillämpar vi FSC:s hänsynsstandard när vi avverkar åt dig, oavsett om din fastighet är certifierad enligt FSC eller inte. På så sätt kan vi verka för att öka andelen FSC-virke på marknaden och bidra till att stärka den svenska skogsnäringens konkurrenskraft globalt sett.

Bättre betalt för FSC®-virke

Väljer du att FSC-certifiera din skog genom en lösning från Sveaskog så får du bättre betalt för virket. Detta eftersom efterfrågan på certifierade produkter från skogs- och träindustrin och deras kunder blir allt större.

Enkelt att ta ansvar

Det ska vara enkelt att bedriva ett ansvarsfullt skogsbruk. Därför erbjuder Sveaskog privata skogsägare en certifieringslösning där flera skogsägare delar på ett certifikat som Sveaskog administrerar. Det blir både billigare och enklare än att skaffa ett eget certifikat.

En FSC-certifiering innebär bland annat att du ska ha upprättat en FSC-anpassad skogsbruksplan. En viktig del är också de uppföljningar som görs löpande för att säkerställa att FSC-standarden följs i ditt skogsbruk. När du är ansluten får du all hjälp och stöttning som behövs av Sveaskog för att du ska kunna bedriva ett FSC-anpassat skogsbruk.

Kontakta din virkesköpare för mer information om FSC-certifiering.

Märket för
ansvarsfullt
skogsbruk

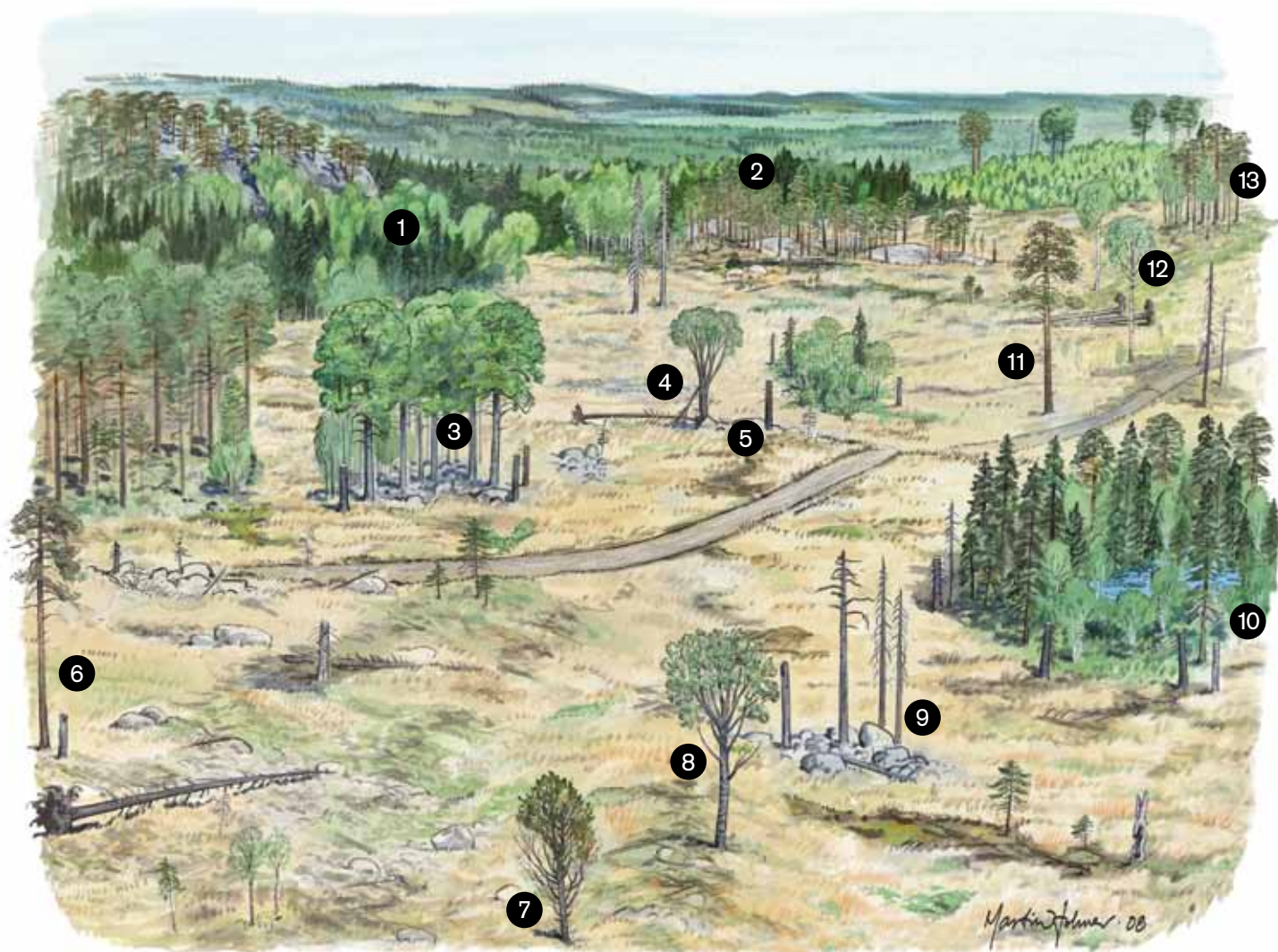
FSC® är en oberoende internationell organisation för certifiering av ansvarsfullt skogsbruk. Målet är att skogen brukas på ett ansvarsfullt sätt, såväl miljömässigt, socialt som ekonomiskt. FSCs logo på produkter står för oberoende certifiering av skogsbruk och produkttillverkning enligt FSCs regler.

Sveaskogs certifikat:
egen skog BV-FM/COC-950815
och gruppcertifikat SGS-FM/COC-001867

FSC®-anpassad avverkning i praktiken

Den frivilliga skogsbruksstandarden enligt FSC ger bra vägledning för hur du kan genomföra en avverkning på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Den kan du använda oavsett om din skog är certifierad eller inte. Generell naturhänsyn enligt FSC motsvarar i många fall Skogsstyrelsens målnivå, det vill säga den naturhänsyn som rekommenderas för att skogspolitikens mål om bland annat biologisk mångfald ska kunna nås.

FSC-standarden innebär bland annat att skogsägaren frivilligt avsätter 5 % av den produktiva skogsmarken för att skapa höga naturvärden i framtiden. Virkesproduktion, renskötsel, friluftsliv, jakt, fiske och annat utnyttjande bedrivs med hänsyn till varandra och till miljön.

1. Kantzon. Hänsynskrävande biotop mot bergkant.
2. Hällmarksimpediment.
3. Naturvärdesträd, grova aspar, lövträdgrupp.

4. Trädformig sälj.
5. Tillskapad högstubbe.
6. Gammal tall med brandljud eller kulturspår.
7. Grov gammal en.
8. Trädformig rönn.

9. Död ved, torrträd.
10. Hänsynskrävande biotop, signalarter.
11. Naturvärdesträd, gammal tall.
12. Lövträd.
13. Trädgrupp.

När skogsbruksplanen ska utformas får du hjälp av Sveaskogs virkesköpare, men du kan själv vara med och styra innehållet efter dina egna önskemål. Planen baseras på fakta om din skog och blir underlag för att planera och genomföra skogsvårdsarbeten och virkesförsäljningar.

ATT GÖRA

En åtgärdsinventering är ett bra sätt att börja planeringsarbetet.

Så upprättas skogsbruksplanen

Förutsättningar kartläggs

Beställd skogsbruksplan utarbetas av skogsbruksplanläggaren i samråd med dig och virkesköparen. Innan ett område börjar planeras är det viktigt att du tänker igenom vilka mål du har med din skog. Skogsbruksplanen kan då anpassas efter dina förutsättningar och behov.

Inventering sker

Efter att dina önskemål har kartlagts börjar fältarbetet, där detaljerade data om skogen samlas in. Med hjälp av flygbilder, kartor, mätningar och bedömningar i skogen sammanställer planeraren uppgifter om bland annat trädslag, huggningsklass, markklassning och tidigare utförda åtgärder.

Åtgärdsförslag upprättas

Därefter görs ett åtgärdsprogram för avverkningar och skogsvårdsarbeten under de närmaste tio åren. Planeraren gör här en uppskattning över virkesmängden i kommande avverkningar och en prognos för skogens

utveckling. Du kan själv vara med och påverka avverkningsmetoder, tidpunkter för avverkningar och avverkningsmängder.

Planen sammanställs och levereras

Uppgifter om din skog, avverkningsmöjligheter och skogsvårdsbehov sammanställer Sveaskog i en pärm eller digitalt tillsammans med kartor, tabeller och schematiska bilder. Vid behov får du då också handledning i att använda planen.

Planen används

När du har en aktuell skogsbruksplan bör du dela upp den i mindre perioder. I en plan över de närmaste åren kan du konkret bestämma vad som ska åtgärdas i skogen, vad du ska göra själv och vad du ska leja bort. En årsplanering för det närmaste året bör också göras. Här tas exempelvis återväxtvård i form av röjning, stamkvistning och så vidare upp. Du har också möjlighet att styra om avverkningstidpunkter för att kunna möta efterfrågan på visst virkessortiment.

Håll din skogsbruksplan aktuell

Har du en skogsbruksplan sedan tidigare bör du med jämna mellanrum kontrollera att uppgifterna i den stämmer. Ett vanligt problem är att tillväxten för de olika avdelningarna inte har räknats upp sedan planen gjordes. Ofta har inte heller korrigeringar för gjorda gallringar eller slutavverkningar förts in. Kanske har även din målsättning med skogen förändrats över tid.

För att skogsbruksplanen ska fortsätta att vara ett värdefullt hjälpmedel kan den behöva kompletteras eller justeras. Särskilt viktigt är detta i samband med värdering eller annan ekonomisk planering. Ibland krävs då också att ytterligare data samlas in. Är inventeringen helt inaktuell bör en ny plan göras.

Åtgärdsinventering en bra start

Ett sätt att komma igång med planeringen av ditt skogsbruk är att beställa en åtgärdsinventering. Då får du hjälp att hitta och markera alla aktuella skiften på en karta. Din planerare gör sedan en bedömning av avverkningsmöjligheter och nödvändiga skogsvårdsåtgärder. Arbetet baserat på erfarenhet, fältbesök och tolkning av flygbilder. En karta samt en översikt av bedömda intäkter och utgifter presenteras sedan.

Du kan därefter välja att gå vidare med föreslagna åtgärder.

Innan du beställer en skogsbruksplan bör du noga tänka igenom vad du vill ha ut av den och på vilket sätt den ska användas.

- Löpande skötsel?
- Ekonomisk planering?
- Fastighetsförsäljning?
- Åtgärdsförslag?
- Extra tjänster?
- Digital plan?
- Underlag?
- Frågor?

Skogsbruksplan i GPS, hemdator och smartphone

Förutom traditionell skogsbruksplan med pärm och karta kan du få planen digitalt i din dator, GPS, smartphone och läsplatta. Den nya tekniken ger dig nya perspektiv på din fastighet och gör det betydligt lättare att ha med sig, använda och uppdatera skogsbruksplanen.

NYTTA OCH NÖJE

Den nya tekniken möjliggör att till exempel bygga samman skogsbruksplanen med en jaktkarta

GPS

Ett populärt sätt att använda skogsbruksplanen är att ladda ner den i en GPS. Med GPS:en kan du lättare orientera dig i terrängen och hålla dig uppdaterad var på fastigheten du befinner dig. Du tar samtidigt enkelt fram information om beståndets ålder, trädslagsfördelning, volym med mera. Du ser fastighetsgränser, avdelningsgränser och övriga kartlinjer på displayen i din GPS, liksom avdelningsnummer och viss avdelningsinformation. Det gör det enkelt att utläsa uppgifter om just den avdelning du står i. Dessutom kan du spara exempelvis svampställen, älgpass eller andra intressanta platser med namn i din GPS-karta och på så sätt göra den ännu mer innehållsrik.

Smartphone

Om du har en smartphone eller läsplatta så kan du även ladda ner skogsbruksplanen i den. Detta nya sätt att få med sig planen till skogen innebär alltså att du inte behöver en särskild GPS. Smartphone-planen har samma funktionalitet som GPS:en, det vill säga, du kan se din aktuella position och du kan få information om aktuell avdelning.

GRUNDKARTA

GoogleMaps karta eller hybrid kan användas som bakgrund för egna kartfiler.

Säker lagring

Istället för att själv lagra och uppdatera din digitala skogsbruksplan kan du välja att få den lagrad genom vår försorg. Fördelen, förutom säker lagring, är att du när som helst kan ta ut planen och uppdatera den med de åtgärder som har utförts på fastigheten. På så sätt hålls planen ajour och du har alltid aktuella beståndsuppgifter.

Skogsbruksplanen i hemmet

Du kan också använda din skogsbruksplan i din dator om du köper programvaran till din skogsbruksplan. Då kan du bland annat skriva ut egna kartor, redigera skogsdata i skogsbruksplanen och hålla den uppdaterad år efter år.

KLICKBAR ÖVERBLICK

Sammanställning för fastigheten respektive avdelningen visas vid klick på ikonen i kartan.

Skogsbruksplan med Sveaskog

Skogen har många värden som kan skötas och användas på flera olika sätt. När du vill upprätta en skogsbruksplan för den inriktning du valt kan du kontakta oss på Sveaskog. Vi hjälper dig att upprätta en plan anpassad efter dina behov.

Hos oss finns lång erfarenhet av fältarbete samt modern teknik som gör att vi kan skräddarsy kartor och annat material efter dina önskemål. Självklart kan vi även de ekonomiska frågorna. Vi ger dig praktisk handledning i hur du använder planen, samt hjälper till med kompletterande mätningar eller justeringar.

Som Sveriges största skogsägare har vi gedigen erfarenhet av att planera och bedriva ett lönsamt skogsbruk, där även natur- och miljöhänsyn tas. Vi åtar oss att utföra hela kedjan av åtgärder i skogen. Dessutom köper vi de flesta virkessortiment som förekommer på marknaden.

Med Sveaskog har du en långsiktig partner som gör det enklare för dig att fatta beslut och utföra åtgärder som ökar värdet på din skog.

Sveaskog, tel 0771-787 000, www.sveaskog.se

Våra tjänster: ■ Slutavverkning ■ Vägar ■ Biobränsle ■ Röjning ■ Gödsling ■ Förvaltning
■ Gallring ■ Certifiering ■ Skogsbruksplan ■ Återväxt/plantering ■ Markberedning

Vi på Sveaskog är Sveriges ledande skogsföretag. Vi säljer timmer, massaved och biobränsle. Vi gör också markaffärer och arbetar med jakt, fiske och andra naturupplevelser. I allt vi gör värnar vi en hållbar utveckling. Skogen är kärnan för oss och därför driver vi utvecklingen av dess värden.